

COURSE SYLLABUS FOR DOCTORAL STUDIES

Name of the course	Field of study and its code	Faculty	
Research on Propaganda and Censorship	Communication and information S 008	Communication	
Study method	Number of credits ECTS	Study method	Number of credits ECTS
Lectures		Consultations	2 ECTS
Individual work	5 ECTS	Seminars	

Course abstract

Course aim is to deepen the knowledge on research problems of propaganda and censorship, theoretical access and methodology, develop the skills to perform the analysis of the development of propaganda, preventive and subsequent censorship, propaganda campaigns by applying methods of communication and information and interdisciplinary methods.

Course content. The definition of propaganda, development of the concept, objectives (political, economic, religious-ethnic, diplomatic-military, etc.). Propaganda as a systematic aim to manipulate knowledge and direct behaviour to achieve strategic goals (G. Jowett and V. O'Donnell). Information, communication and propaganda. Propaganda and preventive, and repressive (subsequent) censorship. Propaganda manipulation in literature and art. Propaganda and mass communication and institutions (press, cinema, radio, television, phone, the Internet, social networks). Emotional and rational propaganda. Word, visual technique and images. Archetypes, political myths and stereotypes.

The origin of propaganda conception and the development of historiographic provisions at the juncture of the 20th and 21st centuries. Methods of censorship research (the analysis of documents of control authorities, publishing systems and production, contents of collections of memory institutions, analysis of distribution and dissemination of prints channels). Methodology of propaganda research (case context analysis, agenda setting, etc.). Elements of propaganda campaign: contents of releases, impact of mass communications and audience. Proactive and reactive information activities. Opinion leaders. Black, grey and white propaganda. Model of preparatory propaganda. State and political power as a source of propaganda. The problem of the sender of propaganda and identification techniques. Propaganda impact analysis.

Propaganda in early civilisations and antiquity. Propaganda in the Middle Ages, Renaissance and Modern period. The censorship system in Europe after the invention of press and at the beginning of the age of mass communication. *Index librorum prohibitorum* and other instruments of censorship. Propaganda and censorship during the periods of religious wars, revolutions and world wars. Information and propaganda models, freedom of press and control in the Grand Duchy of Lithuania, Russian empire, interwar and Soviet Lithuania. Prohibited means, channels and participants of press distribution. Propaganda and censorship under conditions of authoritarianism and totalitarianism. Manifestation of moral, military, political, religious and corporative censorship. Self-censorship and ideological censorship. Information warfare in global civilisation. Concepts of information warfare. Contemporary development of war propaganda: model, methods, application of the concept of terrorism and genocide.

Study methods: individual consultations, source and literature studies.

Evaluation and examination methods: an oral and written examination, intermediate examination – a scientific paper on an agreed topic which reflects the problems discussed in the doctoral thesis.

Course literature

Bernays, E. (2021). *Propaganda* (N. Norkūnienė, vert.). Kitos knygos.

Denisenko, V. (2020). Threats of propaganda and the information war on Lithuanian security. In I. Matonytė, G. Česnakas, & N. Statkus (Eds.), *Lithuania in the global context: National security and defence policy dilemmas* (pp. 235–248). Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija.

Ellul, J. (1973). *Propaganda: The formation of men's attitudes* (Reprint ed.). Vintage Books.

Girardet, R. (2007). *Politiniai mitai ir mitologijos*. Apostrofa.

Heath, D. (2019). Obscenity, censorship, and modernity. In S. Eliot & J. Rose (Eds.), *A companion to the history of the book* (2nd ed., pp. 801–813). Wiley-Blackwell.

Hench, J. B. (2010). *Books as weapons: Propaganda, publishing, and the battle for global markets in the era of World War II* (1st ed.). Cornell University Press.

Jowett, G., & O'Donnell, V. (2012). *Propaganda and persuasion* (5th ed.). SAGE Publications. <https://hiddenhistorycenter.org/wp-content/uploads/2016/10/PropagandaPersuasion2012.pdf>

Maliukevičius, N. (2002). *Informacinio karo koncepcija: JAV ir Rusijos požiūriai*. Eugrimas.

Maliukevičius, N. (2008). *Rusijos informacijos geopolitikos potencialas ir sklaida Lietuvoje*. Vilniaus universiteto leidykla.

Martišius, M. (2010). *(Ne)akivaizdus karas – informacinio karo studija: Monografija*. Versus Aureus

Martišius, M. (2012). Užsienio naujienos ir baltoji propaganda. Iš G. Čiužaitė, A. Gudauskas, D. Jastramskis, A. Juodytė, M. Martišius, J. Mažylė, Ž. Pečiulis, & R. Sakadolskis, *Medijos, žiniasklaida, žurnalistika tradicinėje ir tinklaveikos visuomenėje: Kolektyvinė monografija*. Vilniaus universiteto leidykla.

Martišius, M. (2020). Vejantis nuvažiuojantį atgimimo traukinį: LTV istoriniais lūžio metais. Iš A. Mikonis-Railienė, R. Šukaitytė, M. Martišius, & R. Stonytė, *Politinis lūžis ekrane: (po)komunistinė transformacija Lietuvos dokumentiniame kine, videokronikoje ir televizijoje: Kolektyvinė monografija* (p. 317–374). Vilniaus universiteto leidykla.

Mažeikis, G. (2010). *Propaganda ir simbolinis mąstymas: Monografija*. Vytauto Didžiojo universitetas.

McQuail, D. (1994). *Mass communication theory: An introduction*. Sage Publications.

Medišauskienė, Z. (1998). *Rusijos cenzūra Lietuvoje XIX a. viduryje*. VDU leidykla.

Misiūnas, R. (2004). *Informacinių kovų kryžkelėse: JAV lietuvių informacinės kovos XIX a. pab.–1922 m.* Versus Aureus.

Misiūnas, R. (2008). *Didi maža tauta: Lietuvos įvaizdžio kampanija JAV 1919 – A great little nation: Lithuania's image campaign of 1919 in the US*. Bonus Animus

Misiūnas, R. (2010). *Lietuva prieš LTSR: D. 2. 1945–1952*. Bonus Animus

Misiūnas, R. (2016). *Lietuva prieš LTSR: D. I. 1940–1945* (2-as papild. leid.). Bonus Animus

Pacevičius, A. (2015). Lietuva svetimšalių keliautojų akimis: intymus pasakojimas ar propaganda? Iš G. Astrauskienė, A. Pacevičius, & T. Petreikis (sud.), *Kelionių aprašymai kaip egodokumentinis paveldas* (p. 8–21). Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka.

Pacevičius, A., & Navickienė, A. (2014). Repressive censorship, underground publishing, and the distribution of Lithuanian books in the Northwest region of the Russian Empire (1795–1904). In J. C. Behrends & T. Lindenberger (Eds.), *Underground publishing and the public sphere: Transnational perspectives* (pp. 75–95). Lit Verlag.

Streikus, A. (2018). *Minties kolektyvizacija: Cenzūra sovietų Lietuvoje*. Naujasis židinys-Aidai.

Thomson, O. (1999). *Easily led: A history of propaganda*. Sutton Publishing.

Vaišnys, A., Kasčiūnas, L., Jastramskis, M. ir kt. (sud.). (2017). *Rusijos propaganda: Analizė, įvertinimas, rekomendacijos*. Rytų Europos studijų centras. https://www.eesc.lt/uploads/news/id987/RESC%20monografija_propaganda.pdf

Name of consulting lecturer	Academic rank	Major works published in the last 5 years
Arvydas Pacevičius	Prof. Dr	Pacevičius, A. (2024). Opisy podróży do/przez Wielkie Księstwo Litewskie w XVI–XVIII wieku: Problem egodokumentalności. In W. Chorążyczewski, H. Ciechanowski, W. Piasek, & S. Roszak (Eds.), <i>Egodokumenty – samoświadectwa – egodokumentalność: Teoria i praktyka</i> (pp. 49–62). Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
		Pacevičius, A. (2024). Mokslinės periodikos apytaka Lietuvoje XIX a. pirmojoje pusėje: Vilniaus universiteto atvejis. <i>Knygotyra</i> , 82, 29–52. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2024.82 .
		Pacevičius, A. (2024). Nėra brangesnio lobio už studijoms skirtas knygas: Vilniaus augustinų bibliotekos raida ir paveldas. <i>Acta Academiae Artium Vilmensis</i> , 114, 206–241. https://doi.org/10.37522/aaav.114.2024.253 .
		Pacevičius, A. (2023). Travelogs of Journeys to Lithuania in Early 15th–19th Century: The Problem of Egodocumentality and Typology. <i>Knygotyra</i> , 81, 7–37. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2023.81.1
		Pacevičius, A. (2023). <i>Žemaičių daktaras Faustas: Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos bibliotekos kilmė, raida ir paveldas</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
		Pacevičius, A. (2022). <i>Vilniaus imperatoriškasis universitetas mokslinės informacijos gniaužtuose /</i>

		<i>The Imperial University of Vilna in the Clutches of Scholarly Information. 1803–1832.</i> Vilniaus universiteto leidykla.
Remigijus Misiūnas	Prof. Dr	<p>Misiūnas, R. (2024). Išeivijos periodikos leidėjų teisminiai ginčai XIX a. pabaigoje – 1904 m. <i>Knygotyra</i>, 82, 88–114. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2024.82.4</p> <p>Misiūnas, R. (2022). <i>Grinorių kultūros knygos: 1875-1904 m. išeivių leidyba</i>. Bonus Animus.</p> <p>Navickienė, A., Braziūnienė, A., Cicėnienė, R., Kaunas, D., Misiūnas, R., & Petreikis, T. (2021, January 22). History of Publishing in Lithuania. <i>Oxford Research Encyclopedia of Literature</i>. Retrieved 2 Jan. 2026, from https://oxfordre.com/literature/view/10.1093/acrefore/9780190201098.001.0001/acrefore-9780190201098-e-276.</p>
Aušra Navickienė	Prof. Dr	<p>Navickienė, A., & Braziūnienė, A. (2024). Pastarojo dešimtmečio Knygotyra: Tradicijos ir modernumas. <i>Knygotyra</i>, 83, 151–182. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2024.83.6</p> <p>Navickienė, A., & Kepalienė, F. (2023). Vilniaus universiteto profesorės Audronės Glosienė (1958–2009) knygotyrisinis palikimas. <i>Knygotyra</i>, 81, 203–233. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2023.81.8</p> <p>Navickienė, A. (2023). Pranciškaus Skorinos gyvenimo ir veiklos sukakčių minėjimai Lietuvoje knygotyros ir mokslinės komunikacijos požiūriais. <i>Knygotyra</i>, 80, 312–342. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2023.80.133</p> <p>Navickienė, A. (2022). Kaip Christopho von Schmidto lietuviškasis Genovefos vertimas tapo devynioliktojo amžiaus bestseleriu? <i>Knygotyra</i>, 78, 80–110. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2022.78.107</p> <p>Navickienė, A. (2021). Professional publishing and Lithuanian books in the first two-thirds of the 19th century in Lithuania: The case of the Zawadzki firm. <i>Roczniki Biblioteczne</i>, 65, 79–95. https://doi.org/10.19195/0080-3626.65.5</p> <p>Navickienė, A., Braziūnienė, A., Cicėnienė, R., Kaunas, D., Misiūnas, R., & Petreikis, T. (2021). <i>History of publishing in Lithuania</i>. In <i>Oxford research encyclopedia of literature</i>. Oxford University Press.</p>

		<p>https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190201098.013.276.</p>
Andrius Vaišnys	Prof. Dr	<p>Vaišnys, A. (2026). Transformation of the communist media and its anti-communist rhetoric during the period of national revival: A survival strategy. In T. Hochscherf & G. Aleknonis (Eds.). <i>Conflict resolution and the Cold War: Media encounters across the Iron Curtain</i> (pp. 247–269). Bloomsbury Publishing. https://www.bloomsbury.com/uk/conflict-resolution-and-the-cold-war-9798765127100/</p> <p>Vaišnys, A., & Kėvišas, M. T. (2024). Trust in news media: The naïve perception of the causes is dominated by the... <i>Rocznik Historii Prasy Polskiej</i>, 27(2), 143–162. https://doi.org/10.24425/rhpp.2024.150653</p> <p>Katelbach, T. (2023). <i>Atvirai ir slaptai apie Lietuvos politiką: T. 1. Atvirai</i> (B. Mikalonienė & A. Vaišnys, vert.). Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka.</p> <p>Katelbach, T. (2023). <i>Atvirai ir slaptai apie Lietuvos politiką: T. 2. Slaptai</i> (B. Mikalonienė & A. Vaišnys, vert.). Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka.</p> <p>Vaišnys, A. (2022). Metody KGB litewskiej SRR w Polsce: Więzy pokrewieństwa i zainteresowania naukowe jako pomoc w gromadzeniu informacji na temat stosunku do „Solidarności“. <i>Studia Wschodnioeuropejskie</i>, (17), 44–58. http://swe.uw.edu.pl/Nr%2017.pdf</p> <p>Vaišnys, A. (2022). Kai kurie informacinės politikos bruožai 1990–1992 m. periodinės žiniasklaidos aspektu [Some features of information politics in 1990–1992 in terms of periodical media]. <i>Istorija</i>, 128(4), 79–122. https://doi.org/10.15823/istorija.2022.128.4</p> <p>Vaišnys, A. (2021). Lithuania’s demarcation of information from Poland’s Solidarity Movement in 1980–1981. <i>Studia medioznawcze</i>, 22(2), 908–923. https://doi.org/10.33077/uw.24511617.sm.2021.2.650</p>
Viktor Denisenko	Assoc. Prof. Dr	<p>Denisenko, V. (2024). Informacinis chaosas: skaitmeninės propagandos instrumentai. In <i>Artimas tolimes medijų pasaulis: Virsmai, ribos ir būdai tai suprasti: Kolektyvinė monografija</i> (p. 121–134).</p>

		<p>Vytauto Didžiojo universitetas. https://doi.org/10.7220/9786094676253</p> <p>Kelpšienė, I., Armakauskaitė, D., Denisenko, V., Kirtiklis, K., Laužikas, R., Stonytė, R., Murinienė, L., & Dallas, K. (2023). Difficult heritage on social network sites: An integrative review. <i>New Media & Society</i>, 25(11), 3137–3164. https://doi.org/10.1177/14614448221122186</p> <p>Denisenko, V. (2022). Manipuliuojant naujos apkaltos vizija [Manipulating the vision of new impeachment]. In L. Bielinis (Ed.). <i>Politikos ir komunikacijos sankirtoje: tendencijos, diskursai, efektai: Straipsnių rinkinys</i> (p. 199–213). Vytauto Didžiojo universitetas.</p> <p>Denisenko, V. (2022). Disinformation analysis and citizen activism in the “Post-Truth” era: The case of DebunkEu.org. In <i>Information wars in the Baltic States: Russia’s long shadow</i> (pp. 169–187). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-030-99987-2_9</p> <p>Denisenko, V. (2021). <i>Propagandos apsupty</i>. Vilniaus universiteto leidykla.</p>
Mantas Martišius	Assoc. Prof. Dr	<p>Martišius, M. (2024). Propagandos sklaida: būdai manipuliacijoms atpažinti. In <i>Artimas tolimas medijų pasaulis: Virsmai, ribos ir būdai tai suprasti: Kolektyvinė monografija</i> (p. 135–149). Vytauto Didžiojo universitetas. https://doi.org/10.7220/9786094676253</p> <p>Šulcienė, R., Šukaitytė-Coenen, R., Martišius, M., & Vaičekauskienė, G. (2024). Rinkėjų laukia populizmo pliūpsniai. <i>Savaitė</i>, (16), 18–19.</p> <p>Martišius, M. (2022). <i>Atsargiai – propaganda: Monografija</i>. Vilniaus universiteto leidykla. https://doi.org/10.15388/vup-book-0023</p> <p>Martišius, M. (2022). Kova dėl percepcijos [Struggle for perception]. In L. Bielinis (Ed.). <i>Politikos ir komunikacijos sankirtoje: tendencijos, diskursai, efektai: Straipsnių rinkinys</i> (p. 157–179). Vytauto Didžiojo universitetas.</p>

Approved by the Doctoral Committee of the field of Communication and Information of the Social Sciences area on 15 December 2025, minutes of the meeting No. (7.17 E)15600-KT-667

Chair of the Committee Prof. Dr Aušra Navickienė